

ZESPÓŁ SZKÓŁ NR 21
Warszawa, ul. Saska 78

„Zreformować świat to znaczy zreformować wychowanie”

Janusz Korczak

**PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY**

*Dobra szkoła - to przede wszystkim mądra szkoła.
Niechaj w pracy wychowawczej wszyscy zaangażowani w nią ludzie
poczuć się związani najpiękniejszym zadaniem:
cierpliwego i pełnego spokojnej mądrości ukazywania dojrzewającym ludziom,
jak być człowiekiem naprawdę ..."*

Jan Paweł II

Autorzy:
Justyna Hajduk
Aleksandra Grechowicz

I. AKTY PRAWNE

1. Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59)
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. poz. 1249).
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz.U. z 2017 r. poz. 649).
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. poz. 1591 oraz z 2018 r. poz. 1647).
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 lutego 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
7. 5. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 nr 78 poz. 483 ze zm.).
8. 6. Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 nr 120, poz. 526).
9. 7. Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 poz. 487).
10. 8. Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2017 Poz. 783).
11. 9. Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2017 poz. 957).
12. 10. Statut szkoły.

II. PREAMBUŁA

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Zespołu Szkół nr 21 w Warszawie, obejmujący treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym, jest dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb środowiska szkolnego. Stanowi integralną część procesu edukacyjnego szkoły.

Do jego realizacji wykorzystuje się różnorodne formy i metody działań grupowych i indywidualnych. Treści programu są przekazywane przez grono pedagogiczne i pracowników szkoły we współpracy z przedstawicielami instytucji zewnętrznych na wszystkich zajęciach edukacyjnych, godzinach wychowawczych, spotkaniach, uroczystościach, zajęciach pozalekcyjnych, wycieczkach klasowych.

Program wychowawczo-profilaktyczny wspomaga kompleksowo wychowanie i nauczanie w sytuacjach pojawiania się zagrożenia dla rozwoju uczniów, kształtuje w uczniach wrażliwość na potrzeby innych (idea wolontariatu), oparty jest na samorozwoju, działalności społecznej i obywatelskiej. Szkoła w wychowaniu współpracuje z rodzicami.

III. WSTĘP DO PROGRAMU

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny realizowany w Zespole Szkół nr 21 w Warszawie opiera się na wartościach ogólnie akceptowanych w społeczeństwie, jak np.: miłość, szacunek, przyjaźń, uczciwość, szczerość, prawdomówność, rodzina, nauka, odpowiedzialność, zaangażowanie, tolerancja, wzajemna pomoc. Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły i podstawą programową kształcenia ogólnego. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów młodzieży. Założeniem programu w zakresie profilaktyki zdrowotnej jest wspieranie uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz prowadzenie działań uprzedzających skierowanych na przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym.

IV. MISJA SZKOŁY

1. **Jesteśmy szkołą opierającą się w pracy wychowawczej z młodzieżą na uniwersalnych wartościach ogólnoludzkich. Chcemy wychowywać młodzież odpowiedzialną, tolerancyjną, samodzielną.**
2. Dążymy, by nasza szkoła stała się miejscem, gdzie:
 - a) uczniowie i nauczyciele przestrzegają wspólnie ustalonych norm, ale przepisy nie przysłaniają „serca”,
 - b) nie dokonuje się podziału na dobrych i złych, zdolnych i niezdolnych,
 - c) zachęca się do wspólnej pracy, a nie zmusza do niej,
 - d) uczy się, jak walczyć i pokonywać trudności,
 - e) przyjmuje się i akceptuje indywidualność ucznia,
 - f) akceptuje się udział społeczności uczniowskiej we współdecydowaniu o ważnych sprawach szkoły.
3. Oferujemy:
 - a) profesjonalnie przygotowaną kadrę pedagogiczną,
 - b) konsultacje przedmiotowe,
 - c) fakultety dla maturzystów,
 - d) atrakcyjną ofertę edukacyjną,
 - e) szeroką ofertę zajęć pozalekcyjnych: SKS-y, koła zainteresowań (np. chemiczne),
 - f) dobrze wyposażoną bazę dydaktyczną: pracownie zawodowe: fryzjerskie, laboratoria chemiczne, pracownie przedmiotowe, bibliotekę, dwie sale gimnastyczne i siłownię,
 - g) profesjonalną pomoc psychologiczno-pedagogiczną,
 - h) opiekę medyczną,
 - i) bufet,
 - j) doradztwo zawodowe,

- k) w razie potrzeby zindywidualizowaną ścieżkę kształcenia,
- l) pomoc uczniom obcokrajowcom.

4. Współpracujemy z instytucjami:

- a) Wojskowa Akademia Techniczna,
- b) Politechnika Warszawska,
- c) Praktyki zawodowe: instytuty badawcze, salony fryzjerskie,
- d) Ochotnicze Hufce Pracy,
- e) Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna Nr 4,
- f) Centrum Kształcenia Praktycznego,
- g) Instytucje działające na rzecz dziecka i rodziny: Stowarzyszenie „Razem Przeciw Przemocy”, Straż Miejska, Ośrodki Pomocy Społecznej, Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, sądy rodzinne,
- h) Wolontariat.

V. CELE SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNEGO

Zadaniem programu wychowawczo-profilaktycznego jest „wspieranie ucznia w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży”.

SFERA FIZYCZNA

Cel ogólny: kształtowanie potrzeby i umiejętności dbania o własne zdrowie, rozwijanie przekonania, że człowiek jest integralną całością

Uczeń:

- zna i stosuje zasady zdrowego odżywiania się,
- rozpoznaje zagrożenia dla swojego zdrowia i życia, w tym związane z używaniem substancji psychoaktywnych, stosowaniem niewłaściwych diet,
- w świadomy sposób korzysta z zasobów Internetu,
- potrafi zadbać o swoje bezpieczeństwo,
- wie, że życie jest wartością nadrzędną,
- korzysta z ofert zajęć sportowych lekcyjnych i pozalekcyjnych,
- stosuje w swym postępowaniu zasady proekologiczne,
- wie, w jaki sposób może chronić środowisko naturalne,
- zna i stosuje zasady higienicznego stylu życia.

SFERA INTELEKTUALNA

Cel ogólny: zdobywanie wszechstronnej wiedzy i umiejętności, rozwijanie przekonania, że nauka jest wartością

Uczeń:

- poszerza swoją wiedzę poprzez systematyczną naukę na lekcjach i w domu,
- szuka i korzysta z różnorodnych źródeł informacji,
- stosuje wiedzę i umiejętności w życiu codziennym,
- rozpoznaje swoje uzdolnienia i pracuje nad ich rozwojem,
- swobodnie wypowiada się w określonych tematach,
- aktywnie uczestniczy w procesie uczenia,
- wytrwale dąży do osiągnięcia wiedzy i umiejętności na miarę swoich możliwości,

- uczestniczy w konkursach i olimpiadach wiedzy i umiejętności,
- rozwija motywację do nauki.

SFERA DUCHOWO - EMOCJONALNA

Cel ogólny: kształtowanie inteligencji emocjonalnej oraz postaw zgodnych z przyjętym systemem wartości

Uczeń:

- rozpoznaje swoje emocje i emocje innych ludzi,
- wie, że ma prawo do przeżywania wszystkich emocji, ale nie ma prawa krzywdzić i ranić innych,
- potrafi radzić sobie z emocjami bez używania agresji i autoagresji,
- potrafi wyrażać swoje emocje bez używania agresji i przemocy,
- potrafi cieszyć się z sukcesów innych i radzić sobie z porażką,
- bierze odpowiedzialność za swoje zachowanie,
- jest stabilny emocjonalnie,
- kształtuje swój system wartości w oparciu o wartości uniwersalne,
- zna dorobek kultury lokalnego środowiska i swojego kraju,
- jest zdolny do empatycznego kontaktu z drugim człowiekiem,
- zna i szanuje symbole religijne i państwowe,
- prezentuje właściwą postawę na uroczystościach, którym towarzyszy sztandar szkolny (ceremoniał szkolny),
- zna i stosuje normy moralne: mówi prawdę, jest uczciwy,
- odróżnia czyny dobre od złych,
- reaguje na krzywdę ludzką,

SFERA SPOŁECZNO - MORALNA

Cel ogólny: kształtowanie właściwych nawyków społecznego współżycia

Uczeń:

- prezentuje wysoką kulturę osobistą,
- przestrzega norm szkolnych i zasad zachowania w grupie,
- zachowuje się stosownie w miejscach użyteczności publicznej,
- nie krzywdzi innych,
- potrafi krytycznie ocenić zachowanie swoje i innych,
- jest wrażliwy na potrzeby innych ludzi i pomaga im na miarę swoich możliwości,
- zna swoje prawa i obowiązki,
- szanuje pracę innych oraz wspólne dobro materialne,
- potrafi rozwiązywać konflikty bez stosowania przemocy,
- zna swoje mocne strony,
- potrafi nawiązywać relacje z ludźmi zgodnie z zasadami komunikacji.

VI. DIAGNOZA DOTYCHCZASOWYCH DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH I PROFILAKTYCZNYCH PROWADZONYCH W SZKOLE

Źródła informacji wykorzystane w diagnozie: uczniowie, rodzice, specjaliści, wychowawcy.
Metody badań: analiza dokumentacji wychowawczej, sprawozdania wychowawców, dokumentacja pedagogów i psychologa, wywiady.

Z analizy powyższych dokumentów wynika, że najczęściej występującymi zachowaniami problemowymi są:

- niska frekwencja uczniów,
- niska motywacja do nauki,

- palenie papierosów,
- stosowanie substancji psychoaktywnych,
- nieodpowiednie spędzanie wolnego czasu - gry komputerowe, portale społecznościowe,
- niskie zaangażowanie w życie szkoły,
- niezdrowy tryb życia prowadzący do nadwagi i otyłości,
- nieumiejętność nawiązywania i utrzymywania prawidłowych relacji rówieśniczych.

VII. CZYNNIKI CHRONIĄCE I CZYNNIKI RYZYKA

Czynniki ryzyka występujące wśród uczniów ZS nr 21

1. Korzystanie z komputera, gier komputerowych, Internetu, portali społecznościowych bez zachowania zasad e-bezpieczeństwa.
2. Brak higienicznego trybu życia (np. nieprawidłowe odżywianie, problemy ze snem, brak aktywności fizycznej).
3. Niskie zaangażowanie w życie szkoły.
4. Niskie umiejętności społeczne, tendencja do wycofywania się.
5. Relacje przemocowe w klasie.
6. Nieobecności nieusprawiedliwione.
7. Niskie zaangażowanie uczniów w zajęciach prowadzonych on line.
8. Zaburzenia relacji rodzinnych, rówieśniczych, społecznych.
9. Brak poczucia bezpieczeństwa uczniów w sytuacjach trudnych dotyczących nauki i funkcjonowania w szkole i poza nią.

Czynniki chroniące występujące wśród uczniów ZS nr 21

1. Poszanowanie norm społecznych i prawa.
2. Poczucie własnej wartości.
3. Pozytywne relacje z nauczycielami, wychowawcami.
4. Aspiracje edukacyjne.
5. Współpraca rodziców ze szkołą.
6. Pozytywna presja rówieśników.
7. Rozwój zainteresowań.
8. Udział w konkursach, olimpiadach, zawodach.

Wnioski do pracy wynikające z diagnozy

1. Objęcie profilaktyką selektywną uczniów mających problemy z niską frekwencją (nieusprawiedliwiona nieobecność).
2. Realizacja programu profilaktyki zintegrowanej dotyczącego uzależnień, również uzależnień behawioralnych związanych z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji (dla młodzieży, nauczycieli, rodziców).
3. Oferta zajęć pozalekcyjnych zgodna z oczekiwaniami młodzieży i możliwościami szkoły.
4. Promowanie zdrowego stylu życia i kształtowanie nawyków prozdrowotnych.
5. Współpraca z rodzicami na terenie szkoły.
6. Podczas zebrań bieżące omawianie problemów wychowawczych oraz na początku roku szkolnego poinformowanie uczniów i rodziców o pomocy psychologiczno-pedagogicznej świadczonej w szkole.

7. Zajęcia doskonalące umiejętności interpersonalne. (Eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej, uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem, wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość).
8. Angażowanie młodzieży do działań na rzecz klasy, szkoły, lokalnej społeczności.
9. Pogłębione badanie relacji w klasie. Przeprowadzenie ankiet we wszystkich klasach.
10. Pogłębiona diagnozę poczucia bezpieczeństwa uczniów w szkole.
11. Pomoc nauczycieli w organizowaniu przez młodzież różnego rodzaju aktywności pozalekcyjnych.

VIII. SYLWETKA ABSOLWENTA

(samodzielny, odpowiedzialny, przygotowany do dorosłego życia, do współczesnych realiów rynku pracy)

1. Cel główny wychowania: wszechstronny rozwój osobowości ucznia.
1. Cele operacyjne wychowania z podziałem na poszczególne sfery życia:

Sfera fizyczna	Sfera intelektualna	Sfera duchowo - emocjonalna	Sfera społeczno - moralna
a) posiada nawyki w zakresie: higieny osobistej, zdrowego odżywiania i dbałości o zdrowie, b) potrafi radzić sobie z podstawowymi problemami zdrowotnymi, c) prowadzi zdrowy styl pracy i ma nawyk czynnego wypoczynku, d) uprawia wybraną formę rekreacji ruchowej, e) żyje bez używek.	a) ma ugruntowane podstawowe wiadomości i umiejętności, b) wykazuje umiejętność kojarzenia pojęć i faktów z różnych dziedzin, c) potrafi praktycznie wykorzystywać zdobyte umiejętności, d) korzysta z różnych źródeł informacji, e) zna dwa języki obce, w tym co najmniej jeden biegle, f) posiada kompetencje techniczne i informatyczne, g) zna dziedzictwo kultury polskiej, europejskiej i światowej, h) zna historie kraju,	a) nazywa i wyraża swoje emocje, b) potrafi dokonać samooceny i autoprezentacji, c) jest asertywny, d) wykazuje tolerancję wobec innych postaw, zachowań, przekonań i wartości, e) ma potrzebę korzystania z dóbr kultury i tradycji, f) szanuje własną i cudzą godność, g) dostrzega piękno przyrody i potrafi w sposób odpowiedzialny korzystać z zasobów środowiska naturalnego, dba o nie.	a) zna prawa i obowiązki obywatelskie, b) szanuje i uczestniczy w tradycjach rodzinnych i narodowych, c) ma poczucie tożsamości i dumy narodowej, d) ma potrzebę udziału w życiu społeczno – gospodarczym, e) umie podejmować decyzje, f) ma świadomość odpowiedzialności za własne czyny, g) jest w stanie ponieść konsekwencje swojego działania, h) umie funkcjonować w grupie, i) jest tolerancyjny i wrażliwy na potrzeby innych,

	i) odczuwa potrzebę ciągłego samokształcenia, j) zna mocne i słabe strony, k) potrafi określić swoje zainteresowania, umiejętności, l) potrafi dokonać autoprezentacji.		j) cechuje go kultura: bicia, słowa i wyglądu, k) jest przygotowany do roli pracownika na współczesnym rynku pracy, l) potrafi nawiązywać prawidłowe relacje interpersonalne,
--	---	--	--

IX. PLAN DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNO – WYCHOWAWCZYCH SZKOŁY

Wychowanie, to proces wspomagania dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze: fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży.

Wychowanie to:

- respektowanie norm społecznych i podstawowych zasad kultury osobistej,
- rozumienie praw i obowiązków, zasad obowiązujących w życiu społecznym,
- budowanie postawy poszanowania godności ludzkiej, otwartości, tolerancji i szacunku do drugiego człowieka,
- rozwijanie poczucia odpowiedzialności,
- podejmowanie bezpiecznych decyzji i zachowań,
- rozwijanie takich cech jak sumienności, odpowiedzialność, otwartość,
- rozwijanie zdolności, zainteresowań, pasji,
- kształtowanie postaw otwartych do innych – rozumienie sensu wolontariatu, działania na rzecz innych ludzi,
- przygotowanie ucznia do świadomego i czynnego udziału w życiu społecznym i obywatelskim,
- utożsamianie się z kulturą i tradycją narodową, historią kraju,
- kultywowanie tradycji narodowych, szkolnych,
- uczestnictwo w kulturze,
- respektowanie wartości,
- kształtowanie postaw szacunku dla środowiska przyrodniczego,
- rozwijanie zainteresowań ekologią,
- przygotowanie do roli współczesnego pracownika,
- kształtowanie kompetencji kluczowych: interpersonalnych, praca w grupie przedsiębiorczych.

Profilaktyka to proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczanie i likwidowanie czynników, które blokują prawidłowy rozwój i zaburzają zdrowy styl życia.

Profilaktyka to:

- poznawanie i wspieranie zainteresowań, uzdolnień uczniów (poznawczych, społecznych, sportowych, itp.) oraz ich problemów
- integracja społeczności szkolnej,
- rozwijanie umiejętności społecznych i kontaktów interpersonalnych ze szczególnym uwzględnieniem roli przyjaźni, asertywności, dokonywania trafnych wyborów, a także rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych, trudnych, w stresie oraz eliminowania lub zmniejszania czynników ryzyka, niewłaściwych zachowań i postaw,
- promowanie zdrowego stylu życia i kształtowanie prawidłowych nawyków zdrowotnych, np. w zakresie odżywiania,
- rozwijanie umiejętności radzenia sobie z problemami, które młodzież napotyka w życiu, ale też zapobieganie samotności uczniów w tym obszarze oraz pomoc w pokonywaniu trudności szkolnych i innych,
- profilaktyka chorób cywilizacyjnych i uzależnień (papierosy, alkohol, narkotyki i dopalacze, leki bez przepisu lekarza, komputer, itp.),
- propagowanie spędzania wolnego czasu w sposób konstruktywny i poprzez to rozwój zainteresowań,
- dojrzewanie w sferze seksualnej i podejmowanie odpowiedzialnych decyzji.

Działania wychowawcze i profilaktyczne w okresie pandemii:

- zapoznanie uczniów, rodziców z obowiązującymi procedurami funkcjonowania szkoły w sytuacji pandemicznej,
- propagowanie oraz egzekwowanie wśród uczniów zasad higienicznego funkcjonowania w szkole zgodnie z obowiązującymi procedurami i regulaminem pracy szkoły w sytuacji epidemicznej,
- prowadzenie zajęć, konsultacji grupowych i indywidualnych zgodnie z procedurami pracy szkoły w sytuacji epidemicznej w formie tradycyjnej lub on line,
- prowadzenie zajęć edukacyjnych i indywidualnych konsultacji z uczniami i rodzicami z zakresu przestrzegania podstawowych zasad higieny,
- umieszczenie w widocznych miejscach na terenie szkoły ważnych numerów telefonów: organu prowadzącego, stacji sanitarno-epidemiologicznej, kuratorium oświaty, służb medycznych,
- zapobieganie wykluczeniu cyfrowemu uczniów,
- edukowanie uczniów z zakresu bezpiecznego i odpowiedzialnego korzystania z komputera i Internetu,
- zapewnienie stałego kontaktu uczniów i rodziców z wychowawcami i specjalistami szkolnymi (kontakt mailowy, kontakt poprzez dziennik elektroniczny, kontakt poprzez platformy edukacyjne, kontakt telefoniczny),
- zapobieganie wykluczeniu edukacyjnemu uczniom w sytuacji nauki zdalnej lub niemożności uczestniczenia przez ucznia w zajęciach lekcyjnych z innych powodów (np. poprzez zamieszczanie materiałów edukacyjnych na platformie edukacyjnej lub przysyłanie materiałów drogą mailową),
- realizacja zadań wychowawczych i profilaktycznych w okresie pandemii w formie zajęć i indywidualnych konsultacji on line.

Zadania szkoły

1. Stwarzanie młodzieży warunków do poznania samego siebie.
2. Uwzględniania w procesie edukacyjnym, wychowawczym i opiekuńczym różnicowanych potrzeb uczniów.
3. Umożliwianie uczniom rozwoju zainteresowań.

4. Rozwijanie samodzielności, innowacyjności i kreatywności uczniów.
5. Rozwijanie umiejętności interpersonalnych takich jak: skuteczne komunikowanie się, podejmowanie decyzji, rozwiązywanie konfliktów, itp.
6. Kształtowanie i szkolenie uczniów w celu rozwijania kompetencji kluczowych na poziomie dającym im odpowiednie przygotowanie do dorosłego życia oraz stanowiącym podstawę dla dalszej nauki i życia zawodowego.
7. Utrwalenie zasad obowiązujących w relacjach międzyludzkich.
8. Wychowanie do wartości, kształtowanie postaw i respektowanie norm społecznych.
9. Zapewnienie wsparcia psychologicznego – pedagogicznego uczniom z uwzględnieniem zróżnicowania ich potrzeb rozwojowych i edukacyjnych.
10. Prowadzenie profilaktyki społecznej.
11. Prowadzenie doradztwa zawodowego.
12. Przygotowanie młodzieży do pełnienia ról rodzicielskich i zawodowych oraz aktywnego udziału w życiu społeczno – gospodarczym.
13. Stwarzanie warunków do poznania przyrody oraz odpowiedzialnego korzystania z jej zasobów.
14. Wprowadzenie w świat tradycji i kultury regionalnej, narodowej, europejskiej i światowej.
15. Organizowanie wsparcia i pomocy w sytuacjach trudnych.
16. Wykorzystanie w procesach edukacyjnych narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia na odległość.
17. Edukowanie uczniów w zakresie bezpiecznego i efektywnego korzystania z technologii cyfrowej.

Zadania i treści wychowawcze właściwe dla zajęć edukacyjnych

Każdy nauczyciel na zajęciach edukacyjnych powinien własną postawą i przez stwarzanie sytuacji wychowawczych:

- a) dbać o poprawne wypowiadanie się uczniów,
- b) uczyć poprawnej komunikacji i współpracy w grupie,
- c) zapoznać z zasadami kultury bycia i przestrzegać ich,
- d) uczyć systematyczności, punktualności, pracowitości,
- e) dążyć do wypracowania przez uczniów samokrytycyzmu,
- f) podnosić poczucie własnej wartości uczniów,
- g) doceniać i propagować osiągnięcia uczniów,
- h) motywować do pracy,
- i) kreować postawy przedsiębiorcze,
- j) wspierać rozwój ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym ucznia zdolnego i ucznia z trudnościami edukacyjnymi,
- k) uczyć szacunku do siebie, ludzi i pracy.

Równocześnie zobowiązany jest wykorzystać treści przedmiotowe do ukazywania:

- a) wartości uniwersalnych, np. tolerancji i szacunku,
- b) znaczenia norm moralnych w życiu człowieka,
- c) skutków podejmowanych decyzji i dokonywanych wyborów,
- d) strategii rozwiązywania sytuacji trudnych,
- e) osiągnięć człowieka w wyniku jego pracy i zaangażowania,

- f) tradycji rodzinnych, regionalnych, narodowych i ich znaczenia,
- g) piękna przyrody, jej użyteczności i sposobów ochrony,
- h) zagrożeń ze strony przyrody i cywilizacji oraz sposobów ich uniknięcia,
- i) wartości rodziny w życiu człowieka,
- j) formowania u uczniów poszanowania godności własnej i innych,
- k) rozwoju zainteresowań.

X. OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA REALIZACJĘ PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO

- a) dyrekcja szkoły,
- b) wychowawcy klas,
- c) nauczyciele przedmiotowi,
- d) pedagog szkolny/psycholog,
- e) pracownicy gabinetu lekarskiego,
- f) pozostali pracownicy szkoły,
- g) rodzice współpracujący z wychowawcami i szkołą.

Zadania wychowawcy klasy

1. Prowadzenie godzin wychowawczych według ustalonej tematyki.
2. Poznanie uczniów oraz ich środowiska rodzinnego.
3. Integrowanie klasy.
4. Udzielanie uczniom i rodzicom wsparcia i pomocy w sytuacjach trudnych.
5. W sytuacjach problemowych pełnienie roli mediatora.
6. Interesowanie się postępami w nauce.
7. Obserwowanie i ocenianie zachowania uczniów.
8. Motywowanie uczniów.
9. Informowanie rodziców o wynikach w nauce i zachowaniu-stała współpraca z rodzicami.
10. Prowadzenie dokumentacji.
11. Obrona interesów klasy na forum szkoły.
12. Organizowanie zajęć pozalekcyjnych.
13. Kształtowanie postaw społeczno-patriotycznych, świadomości obywatelskiej i własnej tożsamości.
14. Profilaktyka zachowań ryzykownych, w tym także zachowań dotyczących przestrzegania zasad higienicznego funkcjonowania w szkole i poza nią w okresie epidemii.
15. Kultywowanie tradycji narodowych.

Zadania wychowawcy klasy w okresie epidemii i nauki hybrydowej lub zdalnej:

1. Wychowawca klasy pełni rolę koordynatora nauczania zdalnego w stosunku do powierzonych jego opiece uczniów.
2. Wychowawca ma obowiązki:
 - niezwłocznego poinformowania rodziców i uczniów swojej klasy o zmianie trybu nauczania,

- ustalenia, czy każdy z jego uczniów posiada w domu dostęp do sprzętu komputerowego i do Internetu. W przypadku braku takiego dostępu wychowawca niezwłocznie zawiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły w celu rozwiązania problemu lub ewentualnego ustalenia alternatywnych form kształcenia,
 - monitoruje proces rozwiązania problemu do czasu jego pełnego ustąpienia, o czym informuje dyrektora szkoły.
 - wskazania sposobu kontaktu (np. e-dziennik, e-mail, komunikatory społeczne, telefon) ze swoimi wychowankami i ich rodzicami,
 - reagowania na bieżące potrzeby i problemy związane z kształceniem zdalnym, które zgłaszają jego uczniowie lub rodzice.
2. Wychowawca pozostaje w kontakcie z uczniami i rodzicami oraz na bieżąco monitoruje realizację obowiązku szkolnego przez uczniów, sprawdzając ich obecność na zajęciach on-line. W przypadku nieobecności ustala powód tego zdarzenia.
 3. Wychowawca, we współpracy z innymi nauczycielami, ustala poziom zaangażowania uczniów, ich aktywność w trakcie zajęć oraz pomaga w rozwiązywaniu bieżących problemów.
 4. Dostosowanie tematyki zajęć wychowawczych do pojawiających się problemów związanych ze zdalnym nauczaniem i pandemią.
 5. Stymulowanie kontaktu społecznego uczniów poprzez umożliwienie im kontaktu on-line w określonym czasie, np. po zajęciach obowiązkowych (bez udziału nauczyciela) – po wprowadzeniu ustalonych wspólnie z uczniami i rodzicami zasad kontaktu, które pozwolą zapewnić e – bezpieczeństwo.
 6. Współpraca z nauczycielem współorganizującym kształcenie specjalne dla uczniów z orzeczeniami.
 7. Wychowawcy i nauczyciele powinni być dostępni dla uczniów i rodziców on-line lub telefonicznie zgodnie z harmonogramem umieszczonym na stronie internetowej szkoły lub przekazany rodzicom w sposób ustalony przez szkołę.
 8. W trakcie prowadzonych zajęć i konsultacji przestrzegać zasad zawartych w procedurach i regulaminie pracy szkoły w sytuacji epidemicznej.

Obowiązki wychowawców po przywróceniu stacjonarnej formy nauczania

1. Wychowawca klasy ma obowiązek:

- 1) przekazać informację rodzicom oraz uczniom o powrocie do nauczania stacjonarnego,
- 2) przypomnieć podstawowe zasady obowiązujące podczas stacjonarnego nauczania,
- 3) przekazać uczniom na pierwszych zajęciach stacjonarnych informację o zasadach bezpieczeństwa sanitarnego obowiązujących na terenie szkoły i zobowiązuje uczniów do ich przestrzegania,
- 4) sporządzić informacje na temat braków i trudności, jakie powstały u poszczególnych uczniów podczas nauczania zdalnego i przekazać je nauczycielom prowadzącym zajęcia z uczniem,
- 5) na bieżąco monitorować trudności wynikające z powrotu uczniów do tradycyjnej formy nauczania,
- 6) na bieżąco monitorować liczbę zachorowań oraz frekwencję uczniów swojej klasy.

Zadania pedagoga, psychologa

1. Diagnoza środowiska wychowawczego - analiza przyczyn i możliwości pomocy.
2. Zapewnienie uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej w różnych formach.
3. Współpraca z rodzicami uczniów potrzebującymi wsparcia i opieki.

4. Zapewnienie rodzicom pomocy psychologiczno-pedagogicznej w różnych formach.
5. Współpraca z wychowawcą i nauczycielami.
6. Podejmowanie działań profilaktycznych i wychowawczych wynikających z programu wychowawczo-profilaktycznego w stosunku do uczniów z udziałem rodziców i nauczycieli.
7. Współpraca z rodzicami, dyrekcją, nauczycielami, samorządem szkolnym w zakresie tworzenia, wdrażania i ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego.
8. Inicjowanie i prowadzenie działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych.
9. Podejmowanie działań na rzecz zorganizowania opieki i pomocy materialnej uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej.
10. Propagowanie zdrowych form spędzania czasu wolnego, rozwijających uzdolnienia i zainteresowania uczniów, proponowanie form działalności na rzecz innych.
11. Upowszechnianie informacji o różnych formach pomocy uczniom i rodzicom w zakresie rozwiązywania problemów młodzieży.
12. Wspieranie uczniów będących w trudnej sytuacji zdrowotnej, rodzinnej, materialnej, osobistej.
13. Współpraca z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.

Zadania pedagoga/psychologa szkolnego w okresie epidemii i nauki hybrydowej lub zdalnej:

1. Pedagog/psycholog szkolny ma obowiązek:

- 1) ustalenia form i czasu kontaktu z uczniami i rodzicami i poinformowania o tym fakcie dyrektora szkoły, w tym ustalenie godzin dyżuru telefonicznego, dyżury mailowego lub na czacie platformy edukacyjnej dla uczniów i rodziców,
- 2) organizowania konsultacji online,
- 3) świadczenia zdalnej pomocy psychologiczno-pedagogicznej w trakcie trwania sytuacji kryzysowej, w szczególności:
 - otoczenia opieką uczniów i rodziców, u których stwierdzono nasilenie występowania reakcji stresowych, lękowych w związku z epidemią COVID-19,
 - inicjowanie i prowadzenie działań interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych,
 - minimalizowanie negatywnych skutków zachowań uczniów pojawiających się w wyniku wdrażania nauczania zdalnego,
 - otoczenia opieką i udzielanie wsparcia uczniom, którzy mają trudności z adaptacją do nauczania zdalnego,
 - udzielanie uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do nauczania zdalnego,
- 4) wspomagania nauczycieli w diagnozowaniu możliwości psychofizycznych uczniów w kontekście nauczania zdalnego,
- 5) w trakcie prowadzonych zajęć i konsultacji przestrzegać zasad zawartych w procedurach i regulaminie pracy szkoły w sytuacji epidemicznej.

Obowiązki pedagoga/psychologa po przywróceniu stacjonarnej formy nauczania

1. Po powrocie uczniów do stacjonarnej formy edukacji pedagog/psycholog monitoruje proces adaptacji w warunkach nauczania stacjonarnego.
2. W bezpośrednim okresie po powrocie uczniów do szkoły pedagog/psycholog diagnozuje trudności adaptacyjne i podejmuje działania zaradcze.
3. W przypadku wystąpienia trudności w tym zakresie podejmuje działania w celu ich rozwiązania, monitoruje ich przebieg aż do ich całkowitego rozwiązania, o czym informuje dyrektora szkoły.

4. Pedagog/psycholog szkolny jest dostępny dla uczniów i rodziców zgodnie z harmonogramem i zasadami obowiązującymi w stacjonarnym trybie nauki.

5. Stacjonarny harmonogram pracy pedagoga/psychologa jest dostępny w widocznym miejscu na stronie internetowej szkoły oraz zostaje udostępniony uczniom i rodzicom w widocznym miejscu na terenie szkoły.

XI. WSPÓŁPRACA SZKOŁY Z RODZICAMI

Rodzina jest naturalnym środowiskiem wychowawczym, w którym dziecko przychodzi na świat, wzrasta i kształtuje swoje fundamenty dorosłego postępowania. Rodzice biorąc odpowiedzialność za wychowanie dziecka w dłuższej perspektywie czasowej nie pozostają osamotnieni w swych działaniach. Szkoła jako placówka edukacyjno – wychowawczo - opiekuńcza współpracuje z rodzicami w realizowaniu ich koncepcji wychowania. Uwzględniając w swych działaniach cele wychowawcze stawiane przez rodziców, wyobrażenia na temat przyszłości ich dziecka oraz oczekiwania w zakresie wspomagania jego rozwoju szkoła realizuje swoje zadania statutowe.

W trakcie rozmów z wychowawcami i specjalistami szkolnymi rodzice wskazywali na następujące kluczowe cele wychowawcze:

- umożliwienie uczniowi pełnego rozwoju fizycznego, psychicznego, społecznego i duchowego
- zapewnienie uczniowi godnych warunków nauki i możliwości odpoczynku
- edukowanie młodzieży w zakresie wiedzy na temat zagrożeń wynikających z korzystania ze środków uzależniających
- kształtowanie wśród uczniów postawy odpowiedzialności za swoje zdrowie i życie
- rozwijanie wśród uczniów umiejętności odpowiedzialnego spędzania czasu wolnego
- wspieranie uczniów w procesie edukacyjnym, wychowawczym i opiekuńczym
- rozwijanie u uczniów umiejętności systematycznej nauki
- zapewnienie uczniom możliwości rozwijania zainteresowań
- wspieranie uczniów w rozwiązywaniu trudnych sytuacji szkolnych i koleżeńskich
- wspieranie uczniów w procesie adaptacji w nowym środowisku
- kształtowanie poczucia odpowiedzialności za swoje postępowanie
- kształtowanie u uczniów właściwych postaw, norm i wartości.

Określając swoje wyobrażenia na temat dalszych losów dzieci pytani rodzice oczekują, iż absolwent szkoły będzie osobą dojrzałą emocjonalnie, psychicznie i społecznie, gotową do podjęcia samodzielnego i odpowiedzialnego życia w dorosłym społeczeństwie. Wszystkie działania podejmowane przez szkołę powinny dać uczniowi w przyszłości szansę dalszego rozwoju w pracy będącej zgodną z kierunkowym wykształceniem i dającej satysfakcję finansową.

XII. EWALUACJA PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO

1. Ewaluacja programu będzie przeprowadzona na przełomie maja i czerwca.
2. Badanie ewaluacyjne przeprowadzi zespół psychologiczno – pedagogiczny.
3. Przewidywane źródła informacji ewaluacyjnej:
 - pedagodzy, psycholog, nauczyciele, uczniowie, rodzice, pielęgniarka szkolna, pracownicy administracji;
 - dokumentacja szkolna.
4. Metody badań ewaluacyjnych: obserwacja, ankiety, wywiady, analiza dokumentacji.
5. Badania będą miały charakter indywidualny i grupowy.
6. Analiza zgromadzonych danych będzie miała charakter analizy opisowej.
7. Sformułowane wnioski zostaną wykorzystane do modyfikacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego na kolejny rok szkolny.